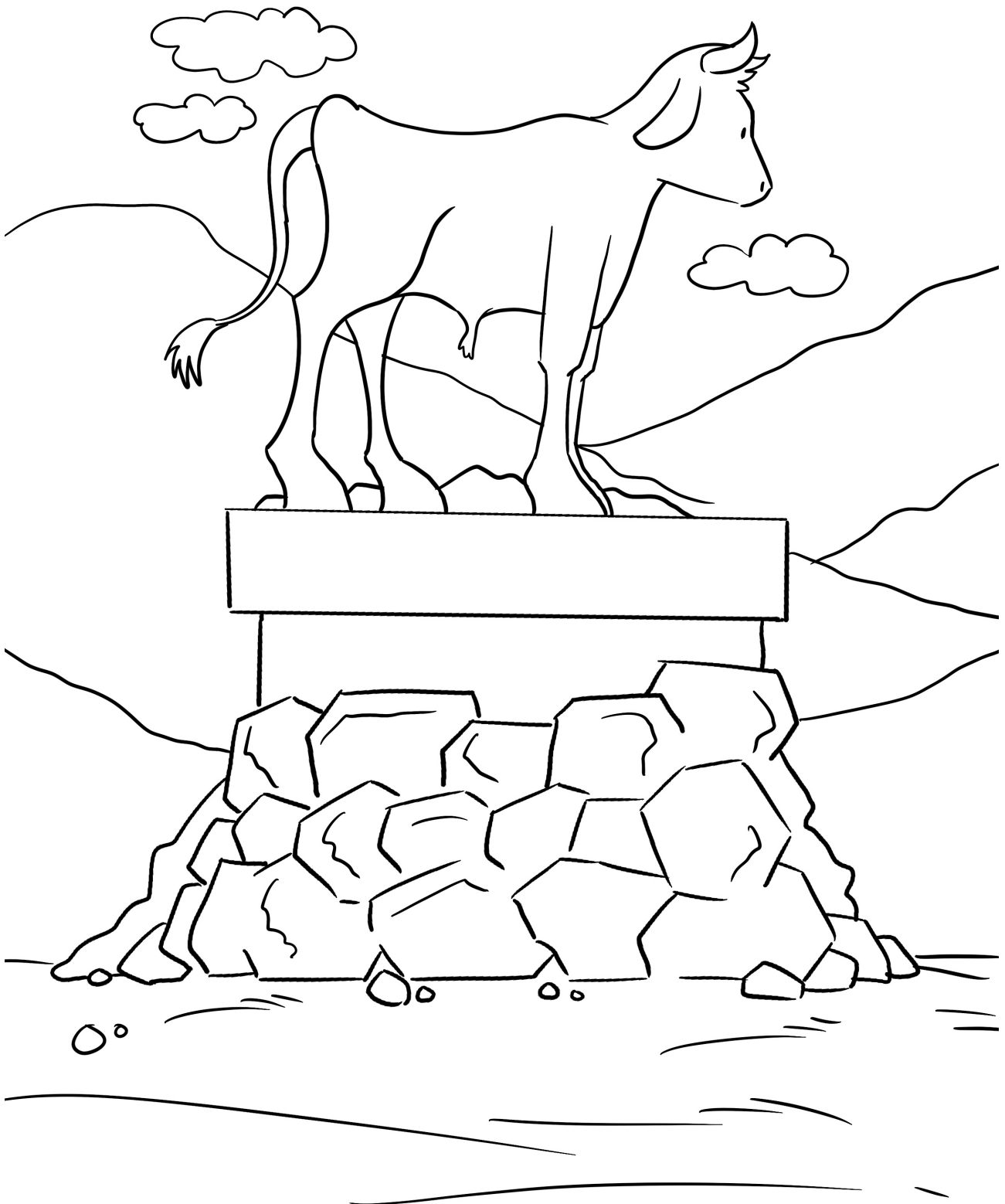

21 juni 2020

Israël maakt een gouden kalf

Exodus 32

Thema: Een beeld van God

Doel

De kinderen leren dat je God niet kunt vastleggen in een godenbeeld.

Toelichting

De Israëlieten wilden geen andere god dan de HEER. Als ze het gouden kalf gebouwd hebben brengen ze brand- en vredeoffers aan de HEER. Ze willen wel een God die je kunt aanraken, die zichtbaar is. Daar hebben ze veel voor over. Mozes op de berg die Gods woorden krijgt en bovendien weken wegblijft is hen te ongrijpbaar, te vaag.

Israël wil zijn als andere volken, maar het beseft niet dat zij het volk zijn van de God die anders is, die in de hemel (waar is dat?) woont. God is die Hij is, de Getrouwe, d.w.z. Hij is er altijd. Hem kennen vraagt geloof, vertrouwen dat Hij ons het goede geeft en gehoorzaamheid aan zijn woorden. Dan komt het goed. Het is dan ook niet vreemd dat Mozes de twee stenen platen en het gouden kalf vernietigt. Tien Geboden en een godenbeeld gaan niet samen.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Israël maakt een gouden beeld

Richtlijnen: Vertel de jongste kinderen gewoon de geschiedenis. Vertel dat Israël niet gelooft dat Mozes nog terugkomt van de berg. Daarom willen ze een beeld waar ze achter aan kunnen lopen. Dat beeld is hun God en wijst hen de weg. Dan komt Mozes terug en is heel kwaad. De HEER is geen beeld dat mensen kunnen maken. Mozes maakt het gouden kalf kapot en de stenen platen met Gods geboden. Voor straf.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Ik ben geen beeld

Richtlijnen: Vertel nauwkeurig de geschiedenis. Daaruit wordt duidelijk hoe erg het is dat Israël de HEER zichtbaar wil maken in een gouden beeld. Hoe kun je God anders zien? En Mozes, hun leider, die namens hen met God spreekt, blijft ook zo lang weg... God is zo boos dat Hij een einde wil maken aan zijn volk en opnieuw wil beginnen met Mozes. Vertel vooral ook dat Mozes God oproept om dat niet te doen. Waarom? Omdat het God een slechte naam bezorgd als Hij Israël eerst bevrijdt en daarna weg te vagen. Zowel de stenen platen als het gouden kalf sneuvelen; er volgt een zware straf voor Israël, maar God laat het niet vallen.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Geen beelden maken van God

Richtlijnen: De Israëlieten wilden geen andere god dan de HEER. Als ze het gouden kalf gebouwd hebben brengen ze brand- en vredeoffers aan de HEER. Ze willen wel een God die je kunt aanraken, die zichtbaar is. Zeker nu ze verwachten dat Mozes niet van de berg zal terugkeren. Vraag aan de jongeren of zij zich de houding van de Israëlieten kunnen voorstellen.

Trouwens, leggen wij in onze tijd God ook wel eens vast in 'een beeld'. Godenbeeldjes hebben we waarschijnlijk niet, maar ... Als je zegt dat God je geluk geeft (in je bezit en een goed gevoel), dan is dat waar. Alles dat je ontvangt komt van Hem; je kunt Hem bedanken. Maar dat is niet de hele waarheid: God is er ook in jouw ongeluk en als jij je ellendig voelt, als Degene die troost, die je door een dal heen verder helpt. God is liefde, maar God is ook degene die jouw geweten laat spreken de gevolgen van verkeerd gedrag laat ondervinden.

Eigenlijk kun je God nooit helemaal omschrijven. Hij is altijd groter dan jij denkt. Als je dat vergeet, zoals Israël, dan verteken je God. Dan maak je een beeld (een karikatuur) van God. Denk samen eens na hoe je dat voorkomt.

Extra bijbelgedeelte: Handelingen 17: 24-29

(Paulus legt aan de mannen van Athene uit: God heeft de wereld met alles daarop geschapen. Je kunt Hem niet vastleggen in door mensen gemaakt beeld. Door Jezus kun je God leren kennen)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

Mozes is samen met Jozua de berg op gegaan. veertig dagen en veertig nachten verbleef hij daar. Deze tijd vond het volk Israël lang duren. De Israëlieten hadden blijkbaar toch houvast nodig of anders gezegd: een god. We zien dat het een afgod wordt. Ze eisten van Aäron dat hij zo'n god maakte, lezen we.

Dit alles staat in schril contrast met de voorgaande verzen uit hoofdstuk 31, waarin staat dat de HEER de twee stenen platen van het verbond aan Mozes geeft. Bovenop de berg de Verbondssluiting van de HEER met zijn volk, onderaan de berg de verwerping van de HEER door zijn volk.

In dit hoofdstuk blijkt dat het volk Israël heel snel een afgod zoekt, wanneer de leider van het volk er even niet is. Het volk kan blijkbaar niet zonder leider en Aäron blijkt geen goede vervanger, zo komt hier naar voren. Op zijn vraag om gouden oorringen af te doen, worden deze zonder aarzelen afgedaan en aan Aäron gegeven, zodat hij ze kan omsmelten tot een gouden stierkalf. Hierin komt ook naar voren dat afgoderij duur is. Aäron gaat wel heel snel mee in de wens van het volk. Hij grijpt niet in en zegt geen nee tegen het volk. Hij beseft best wel wat er gebeurde en daarom bouwde hij een altaar voor het beeld en zegt dat er een feest voor de HEER moet komen. Hoe dan ook, het is toch wel een vreemde combinatie. Het klopt dan ook niet, want ze knielen voor het beeld, brengen er offers aan en zeggen: Israël, dit is je god, die je uit Egypte heeft geleid. Kortom, zeer verwerpelijk wat hier gebeurt.

De HEER zegt op de berg tegen Mozes, wat daar onderaan de berg gebeurt. De HEER is woedend. Begrijpelijk. Tegelijk zien we hier in de antwoorden van Mozes, dat hij een (be)middelaar is tussen God en zijn volk. De HEER ziet er namelijk vanaf zijn volk te treffen met het onheil, waarmee Hij bedreigd had.

Mozes gaat de berg af met de twee platen van de verbondstekst. Dan horen Jozua en Mozes het gejoel van het volk en zien het dansen rondom het gouden stierkalf. Mozes smijt daarop woedend de twee platen van het verbond aan stukken.

Vervolgens grijpt hij het gouden stierkalf, gooit het in het vuur en verpulvert het. De as wordt dan op het water gestrooid. Mozes laat de Israëlieten dit water met de as erin drinken. Hierdoor hoopt Mozes dat de Israëlieten de nietigheid van deze goden zien. Er volgt daarna een discussie tussen Mozes en Aäron. In de verzen 21–24 kunnen we dat lezen.

Mozes begrijpt dat het volk zich heeft laten gaan, omdat Aäron niet ingegrepen heeft. Mozes gaat dan bij de ingang van het kamp staan en zegt: 'Wie voor de HEER kiest, moet hier komen.' Alle nakomelingen van Levi komen bij hem staan. Hij zegt dan tegen hen, dat zij het hele kamp moeten doorkruisen en iedereen, die ze tegenkomen moeten doden. Dat zijn ongeveer drieduizend mensen. Waarschijnlijk alleen mannen en velen zullen ook niet gedood zijn. Hoe we dit precies moeten verklaren, is niet helemaal duidelijk. Verschillenden komen er mogelijk niet zo duidelijk en snel voor uit als de nakomelingen van Levi, maar als het erop aankomt, kiezen deze mensen ook voor de HEER. De Levieten hebben in ieder geval de zegen van de HEER verworven.

De dag daarop gaat Mozes weer de berg op om de HEER te vragen om de zonden van het volk Israël niet aan te rekenen. We zagen in Mozes al een (be)middelaar. Hier zien we Mozes min of meer als een verzoener tussen het volk en God optreden.

Mozes vraagt de HEER 'het volk vergeving te schenken voor die zonde'. Hij gaat dan verder: 'wilt U dat niet, schrap mij dan maar uit het boek dat U geschreven hebt.' Het antwoord van de HEER is: 'Alleen wie tegen Mij gezondigd heeft, schrap Ik uit mijn boek.' Hoe we dit precies moeten verstaan, komt niet echt uit de verf, want iedereen heeft gezondigd tegen de HEER.' En we weten, dat zonden, hoe groot ook, wanneer er oprecht om vergeving gevraagd wordt, vergeven worden, om Jezus' wil. Want Mozes mag dan een (be)middelaar en verzoener zijn, zoals Jezus kon hij niet zijn. Jezus heeft namelijk door zijn kruisdood en bloedstorting de zondestraf volledig betaald en zo voor vergeving gezorgd. Hij blijkt juist daarin de volmaakte (Be)Middelaar.

Het volk Israël ging toentertijd weer verder op weg naar het beloofde land. Mozes moest twee stenen platen uithakken gelijke aan de vorige en daarop schreef de HEER opnieuw de woorden, zoals die op de eerste stonden.

Het gouden kalf

Soms hoor ik ook op de televisie spreken over het gouden kalf als de grote prijs van het Nederlands Filmfestival.

Op zich denk ik, heeft het niets te maken met het gouden kalf van het volk Israël, maar toch.....?

Als ik dan ook hoor dat er elk jaar een groot gouden kalf geplaatst wordt op het grasveld voor de Stadsschouwburg in Utrecht, dan komt deze filmprijs voor mijn gevoel toch steeds dichterbij het gouden kalf, waarvan hier sprake is in Exodus 32.

Wat zou het verband kunnen zijn? Zien jullie verbanden of niet?

Goed om hier eens over door te praten, lijkt me.

Enkele vragen

- Bij die afgodendienst van het gouden kalf komt naar voren, dat mensen houvast nodig hebben. Het lijkt erop dat mensen, als ze niet kiezen voor God, afgoden gaan dienen. Hebben jullie dat idee ook?
Wat zouden wij kunnen doen om deze mensen toch de ware God (onze Vader, onze Here Jezus en de Heilige Geest) te laten aanbidden en Hem te volgen?
- Begrijpen jullie dat mensen, zoals het volk Israël, na veertig dagen en nachten, zo massaal een afgod gaan dienen, knielen en buigen voor een gouden kalf?
- Wat stond er op die twee platen, die Mozes meenam?
- Zien jullie overeenkomsten tussen Mozes en de Here Jezus?

Auteur: DR

Liederen

Psalm 135: 1, 2, 3, 9 en 10

Lied 675

(=Gezang 477 LvdK)

Lied 841

(=Gezang 252 LvdK)

Liefde, blijdschap, vrede,

Hemelhoog 116

Door de kracht

Hemelhoog 222

Weet je 't wel, je bent een tempel

Timotheüs kinderliedjes 2: 280

Kom heel dicht bij mij

Opwekking voor kinderen 6

Ik heb de vreugde

Opwekking voor kinderen 52

Heer, U kent mij als geen ander

Hemelhoog 50

Welzalig de man die niet wandelt

Hemelhoog 2

Auteur: PZ

Israël maakt een gouden beeld

Van dit verhaal is een schetsbordverhaal gemaakt
 Dit is tekenen of schilderen terwijl je vertelt.
 Dit kan heel eenvoudig aan de hand van de volgende
 aanwijzingen.
 De kinderen vinden het prachtig!
 Natuurlijk kunt u het ook gewoon vertellen.

Benodigheden:

Een stuk behangpapier, verschillende kleuren waterverf
 uit een tubetje/tes, penselen.
 óf een tekenbord en verschillende kleuren krijtjes.

Van te voren een gedeelte van de tekening maken (zie
 voorbeeld 1)
 Op voorbeeld 2 zie je wat je er bij tekent terwijl je ver-
 telt; dit wordt in het verhaal aangegeven met de cursief
 gedrukte gedeelten tussen haakjes.

Je kunt zelf kijken welke kleuren je gebruikt. Zorg dat al-
 les van te voren klaar ligt,
 dat je er goed bij kan en de kinderen het goed kunnen
 zien.

Sta er niet voor als je tekent, maar probeer wat aan de
 zijkant te staan.
 De tekeningen zijn eenvoudig, het is immers een schets-
 bord verhaal.

Let erop dat je éérs het stukje erbij tekent en dán pas
 vertelt wat het is.

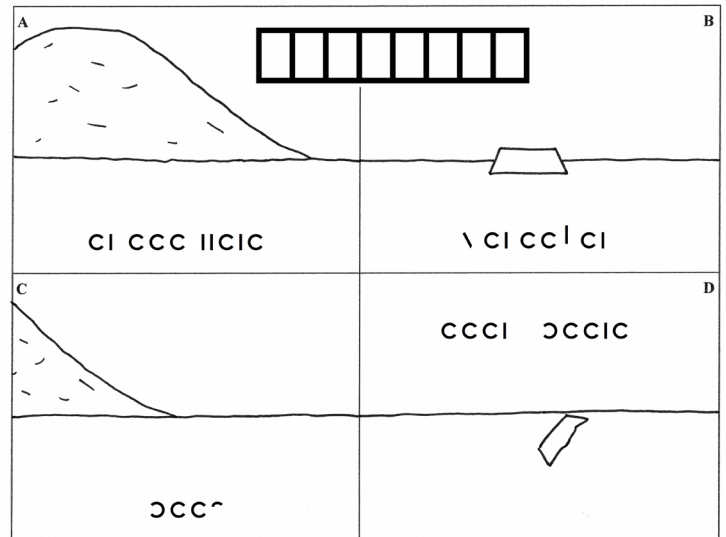
Vaak reageren de kinderen er al op als ze zien wat het
 wordt.

Je krijgt dan leuke interactie.

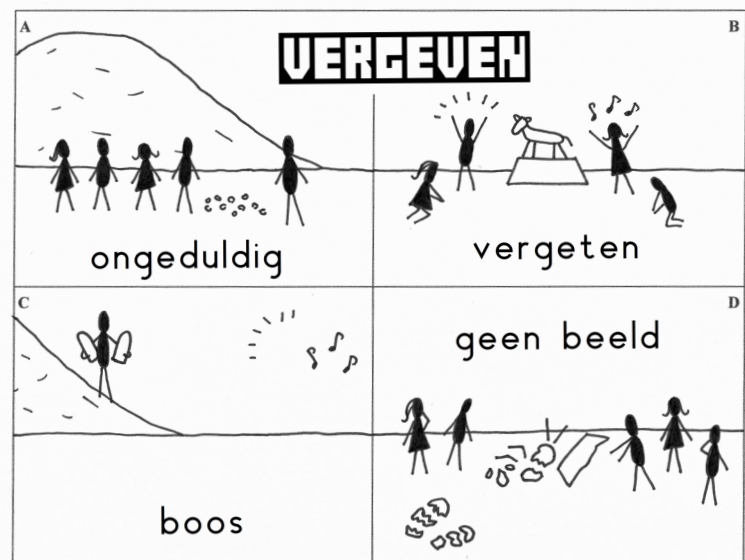
Het woord 'vergeven' is gemaakt van zgn. 'ladderletters'.
 Van te voren schilder/teken je een gele balk met daarin,
 met rode verf/krijt, de lijnen van de vakken. De ladderlet-
 ters maak je tijdens het verhaal af met rode verf/krijt.
 Eventueel kun je met dunne potloodlijntjes van te voren
 aangeven waar de strepen van de letters moeten komen.

Gebruik 3 verschillende kleuren voor de personen uit dit
 verhaal.

Eén voor: de mensen, Aäron, Mozes.

voorbeeld 1

voorbeeld 2

→
 lees verder op de volgende bladzijde

Inleiding

Het volk Israël is bij de berg Sinaï gekomen. De wolk van God die hen de weg wijst hield hier stil.

De mensen zetten hun tenten op. Ze zullen hier een poosje blijven. Hier kunnen ze uitrusten.

De Here God heeft hier met Mozes en de mensen gepraat.

Mozes is nu op de berg geklommen, helemaal naar boven.

Daar praat God verder met hem. God geeft Mozes de Tien Woorden. Deze Woorden heeft God zelf op twee platte stenen geschreven. De Woorden die de mensen leren dat God van hen houdt en dat zij ook van God mogen houden. Als de mensen doen wat de Tien Woorden van God zeggen zijn ze altijd dichtbij God. Dan krijgen ze een blij leven in het land waar ze samen zullen wonen.

Verhaal

A

(Tekenen de mensen terwijl je verder vertelt) Tjonge, jonge, wat duurt het lang voordat Mozes weer terugkomt, de berg af naar beneden.

De mensen hebben al 1 week gewacht, 2 weken, 3 weken, 4 weken...

Mozes is nog niet teruggekomen.

Als de mensen naar boven kijken, naar de top van de berg, kunnen ze Mozes niet zien.

God kunnen ze ook niet zien.

Waar blijft Mozes nu?

Er zal toch niets gebeurd zijn met hem? Misschien is Mozes wel van een rots gevallen, of misschien heeft hij wel een ongeluk gehad! De mensen worden (maak het woord 'ongeduldig' af) ongeduldig.

Dit duurt allemaal veel te lang. Mozes kunnen ze niet zien en God ook niet.

De mensen gaan naar (tekenen Aäron) Aäron.

'Aäron, luister', zeggen ze tegen hem. 'Mozes is de man die ons uit Egypte heeft weggehaald. Maar we weten niet wat er met hem gebeurd is. Maak daarom een god voor ons die wij kunnen zien. Een god waar we achteraan kunnen lopen en die ons de weg wijst naar het beloofde land.' 'Dat is goed', zegt Aäron, 'Geef me al jullie gouden oorbellen maar.'

En dat doen de mensen. Ze geven Aäron hun (tekenen de oorbellen) gouden oorbellen, gouden oorringen.

B

Aäron neemt alle oorbellen, smelt ze op het vuur en maakt van het goud een beeld.

(Tekenen het beeld terwijl je verder vertelt) Het beeld lijkt op een jonge stier, een kalf. Het beeld is helemaal van goud gemaakt en blinkt in de zon.

(Tekenen de mensen terwijl je verder vertelt) De mensen gaan er omheen staan. Wat zijn ze blij.

Ze roepen: 'Ja, dit is nu onze god. Een god die we kunnen zien! Deze god heeft ons uit Egypte bevrijdt!'

Ze (tekenen de streepjes) juichen en (tekenen de muzieknotten) zingen.

De mensen knielen voor het beeld en bidden voor het beeld.

De mensen zijn de Here God helemaal (maak het woord 'vergeten' af) vergeten.

C

Maar kijk, daar komt (tekenen Mozes) Mozes de berg af naar beneden.

In zijn handen draagt hij de (tekenen de twee stenen) twee stenen met de Tien Woorden van God.

Hij hoort de mensen (tekenen de streepjes) juichen en (tekenen de muzieknotten) zingen.

Hij ziet ze bidden voor het beeld.

Mozes wordt zó (maak het woord 'boos' af) boos!

D

(Tekenen de mensen als je verder vertelt) De mensen schrikken er van.

Mozes is weer terug en wat is hij boos! Zo boos hebben ze Mozes nog nooit gezien.

Mozes gooit de (tekenen de stenen) twee stenen van God op de grond. Boem, krak! Ze breken kapot.

(Tekenen het beeld als je verder vertelt) Hij pakt het gouden beeld en gooit het op de grond.

Hij slaat het kapot, helemaal.

Wat is (tekenen Mozes) Mozes boos!

De Heer is (maak de woorden 'geen beeld' af) geen beeld dat de mensen kunnen maken!

De Here God is ook erg boos en verdrietig. Ze verdienen straf. Mozes weet dat.

Hij zegt tegen de mensen: 'Ik ga terug de berg op. Ik ga vragen aan de Here God of Hij jullie wil vergeven.'

Mozes gaat terug de berg op. Hij blijft weer heel lang weg. Maar nu worden de mensen niet meer ongeduldig.

Ze wachten totdat Mozes weer terugkomt.

God geeft Mozes twee nieuwe platte stenen met de Tien Woorden erop geschreven.

God heeft zijn volk (maak het ladderwoord 'vergeven' af) vergeven.

Auteur: EZD

Ik ben geen beeld

De HEER heeft gezegd dat Israël Gods eigen volk is. De Heer heeft het volk ook de Tien Geboden gegeven. In die tien regels kunnen ze zien hoe je gelukkig wordt. Dichtbij God moet je zijn, goed naar Hem luisteren in alles. Mozes is de berg op gegaan om namens Israël met God te spreken.

Dagen gaan voorbij en Mozes is nog niet terug. Weken gaan voorbij en nog steeds is Mozes niet te zien. De Israëlieten beginnen onrustig te worden. 'Zou Mozes nog wel terugkomen? Zou hij niet zijn gestorven, anders was hij al lang terug geweest. Misschien heeft hij een ongeluk gehad, uitgegleden op een bergpad en in het ravijn gevallen. Ze gaan met hun twijfels naar Aäron. Mozes heeft hem aangewezen als zijn plaatsvervanger. Hij zal hen helpen met hun problemen.

'Aäron, hoe moet het nu verder. Mozes is de man die namens ons met God praat. Wij zien een rokende berg met donkere wolken en bliksemschichten. Meer niet, de HEER hebben we nog nooit gezien. Wij willen gewoon net als de andere volken een god hebben die we kunnen zien en aanraken. Jij moet voor ons een beeld maken, waarin we de HEER kunnen aanbidden'.

Aäron denkt na. Mozes heeft hem verteld hoe hij ooit in de woestijn werd geroepen om zijn volk te gaan bevrijden uit Egypte. Hij zag een wonderlijke brandende braamstruik. Daarin sprak God tot hem. Op weg door de woestijn had de HEER zich ook niet laten zien. Hij was er in een wolk, die het volk de weg wees. En 's nachts was die wolk fel verlicht, zodat ze goed konden zien waar ze liepen. Ook hier op de Sinaï hadden ze God niet gezien. Hij was er wel, maar Hij zag er niet uit als een mens of een dier. Blijkbaar wil de HEER zo niet zijn. Hij is anders dan zichzelf: veel groter, machtiger en heiliger. In zijn geboden staat ook, dat Israël geen beeld van Hem mag maken. Dat is niet zomaar.

Maar ja, het volk wil het graag. En is het nu zo verkeerd? 'Oké, als jullie het per se willen, breng dan de gouden oorringen van jullie vrouwen en dochters hier. Daarvan zal ik een gouden stierkalf maken. Dan kunnen jullie God zien. Als het beeld af is komt iedereen kijken. Ze juichen en zingen: 'Israël, dit is je god die je uit Egypte heeft geleid'. Wat verschrikkelijk, ze doen net of de HEER een beeld is, dat zij kunnen aanraken en neerzetten. Wat oneerbiedig. God is veel groter...

Er wordt een groot feest gevierd. De Israëlieten brengen brandoffers aan de HEER bij zijn beeld. Ze eten en drinken samen en vieren feest voor hun God.

Mozes is nog steeds bij de HEER op de berg. God heeft gezien wat er beneden gebeurt. Hij is boos en verdrietig. 'Mozes, ga terug naar de Israëlieten, want nu jij weg bent doen ze verschrikkelijke dingen. Ik heb ze net gezegd dat er maar één God is, Ik, de HEER. Zonder Mij waren ze nooit aan de farao van Egypte ontsnapt. Ik heb hen bevrijd door tien plagen, Ik heb hen veilig over het pad op de bodem van Schelfzee gebracht naar de overkant. Ik heb hun in de woestijn water gegeven, Ik heb manna gegeven, ieder dag weer. Ik heb hen beschermd tegen de Amalekieten; door mijn kracht hebben ze hen verslagen. Ik heb Israël laten zien dat Ik groter ben dan de bergen; de Sinaï rookt en siddert, als Ik daarop neerdaal. Ik heb hun verboden een beeld van Mij te maken, omdat ik de Schepper ben van hemel en aarde. Het volk heeft gezegd dat ze Mij willen gehoorzamen. En nu al luisteren ze niet en gaat het mis. Ik ben toch geen beeld?'

'U hebt gelijk, HEER, het is erg. Ik zal het gaan zeggen beneden'. 'Mozes, Ik doe het anders. Ik vernietig Israël en Ik ga met jou verder. Uit jou zal ik een nieuw volk laten ontstaan, dat wel naar Mij luistert.

'HEER, ik begrijp dat U woedend bent, maar dat moet U niet doen. Dan is alles voor niets geweest. Dan heeft U Israël voor niets bevrijd en hierheen gebracht. Dan zullen de volken zeggen: De HEER heeft Abraham, Isaak en Jakob tot een volk gemaakt. Hij heeft dat volk bevrijd en nu laat Hij het opkomen, voordat het in het beloofde land woont. De HEER doet niet wat Hij heeft beloofd. Dat kan toch niet. Dan krijgt u toch een slechte naam. Dan zal iedereen in de wereld over U lachen en de spot met U drijven'.

'Mozes, Ik blijf heel boos, maar Ik zal doen wat je Mij vraagt. Ik zal Israël niet vernietigen. Ga nu naar Israël toen en vertel hun de waarheid'.

Mozes pakt de twee stenen platen met de verbondstekst. De HEER heeft de letters er zelf in gekerfd. Het is in zijn eigen handschrift. Onderweg naar beneden ontmoet Mozes Jozua. Die zat nog steeds halverwege de berg op Mozes te wachten. Ze horen na een poosje het lawaai uit het legerkamp van Israël. Ze lopen nog een stuk verder en zien dan het gouden stierkalf. Mozes voelt zich woedend worden. Hij tilt de stenen platen van Gods verbond hoog boven zijn hoofd en gooit ze onderaan de berg in stukken. Daarna loopt hij naar het gouden beeld en gooit het in het vuur dat de Israëlieten voor het feest hebben aangestoken. Niets blijft er van over dan alleen as en goudpoeder. Dat strooit hij op het water. Want ook bij de berg had de HEER voor drinkwater gezorgd. 'En nu kunnen jullie je eigen god opdrinken'.

Aäron schrikt: 'Je bleef zo lang weg, Mozes, het volk geloofde niet meer dat je terugkwam. En ze wilden zo graag de HEER zien. Ze bleven maar vragen om een beeld en toen heb ik ze hun zin gegeven. Ik dacht nog: ik vraag al hun goud, dan zeggen ze wel: doe toch maar niet. Maar ze kwamen meteen met hun gouden oorringen. Toen kon ik niet meer terug, toen moest ik wel'.

'Je bent een slappeling, Aäron, je hebt gezondigd tegen de HEER'.

De Israëlieten zijn geschrokken van de woede van Mozes. Mozes laat Gods boosheid ook in woorden merken aan het volk. Hij spreekt hen toe. 'Wie voor de HEER kiest moet hier komen'. Dan komen de Levieten naar Mozes toe. 'Dit zegt de HEER, de God van Israël', roept Mozes naar hen. Het klinkt dreigend... En dat is het ook, want Mozes weet dat de HEER heel boos is, dat Israël Hem zo voor gek heeft gezet.

'Levieten, pak je zwaard, allemaal, ga door heel het legerkamp langs alle tenten. Iedereen die niet voor de HEER kiest moet je doden. Wie het ook is. Want Israëlieten die niet op de HEER vertrouwen na alles dat ze hebben meegemaakt, kunnen niet bij Gods volk horen. Die kunnen niet mee naar het land dat God heeft beloofd. Alleen zij die geloven in de heilige God mogen verder. En zo gebeurt het: ongeveer drieduizend mensen sterven die dag. Verschrikkelijk!

De volgende dag gaat Mozes de berg weer op, terug naar de HEER. Met knikkende knieën en angst in zijn hart. Zou de Here God nog verder willen met Israël? Is zijn kwaadheid nu minder?

'HEER, het volk heeft zwaar gezondigd. U hebt gelijk dat ze nooit een god van goud mochten maken. U bent oneindig veel groter dan een beeld. Maar wilt U alstublieft uw verbond trouw blijven? Wilt U Israël brengen naar het land dat U Abraham beloofd hebt? Ik smeed het U eerbiedig, HEER... En wilt U dat niet, schrap mij dan maar uit het boek dat U geschreven hebt. Dan blijf ik hier op de berg om te sterven. Maar laat uw volk niet in de steek!' Dan klinkt de stem van de HEER: Nee, Mozes, dat nooit. Jij hebt niet gezondigd, jij hebt geen gouden beeld gemaakt. Jou blijf ik trouw. Ik doe wat Ik je gisteren heb beloofd, voordat je naar beneden ging. Ik zal Israël sparen. Verzamel de Israëlieten en ga verder... Ik zal hen straffen, maar niet verlaten. Ik ben de HEER, die hen uit Egypte heeft geleid. En dat blijf Ik.

Auteur: PB

Geen beelden maken van God

Inleiding

Vandaag de dag zien we de hele dag en soms ook 's nachts beelden. Wij zien veel meer beelden per dag dan vijftig jaar geleden, veel meer dan bijvoorbeeld in de Middeleeuwen. Als we willen weten hoe iets eruit ziet, kijken we naar de t.v. of op internet. Bedenk met elkaar maar eens wat voorbeelden over alles wat je ziet of er te zien is. Toch is niet alles zichtbaar. Veel mensen geloven niet in de God van de Bijbel, omdat ze Hem niet zien. Veel mensen stellen hun vertrouwen op dingen die ze kunnen zien. Er zijn voorbeelden van godsdiensten met beelden, zoals ook de Egyptenaren dit in hun land hebben. Ook vandaag de dag zijn er veel dingen die je kunt zien belangrijk, bijna een beeld van een afgod.

Daarom richten mensen zich vandaag de dag als het om wijsheid gaat, ook wel eens naar het oosten, waar ze die beelden hebben, maar ook geuren en andere dingen die je 'in hogere sferen brengen'. Maar dat kan Gods bedoeling toch niet zijn?

Dit is het grote verschil tussen de Joodse godsdienst en andere godsdiensten, de God van Israël is zo anders, je kunt Hem niet uittekenen of afbeelden, Hij is zoveel groter dan dat.

Bijbelgedeelte

Het volk Israël had in Egypte een uitzichtloos leven. Wie weet er nog iets over, toen ze nog slaven waren van het volk Egypte? Daarom heeft God met behulp van de tien plagen en wonderen uit dit land kunnen wegleiden, naar de vrijheid. Maar het leven in de woestijn valt het volk zwaar en ze vragen zich af waartoe het allemaal leidt. Er is veel gemopper over het gebrek aan van alles, terwijl God ze toch constant in alles voorziet. Het enige waaraan het ontbreekt bij de Israëlieten is vertrouwen en geloof. Mozes is door God naar de top van de berg geroepen, als bevestiging van het verbond met het hele volk. Mozes is degene die de Tien Geboden krijgt van God. Hij heeft ze zelf gekerfd in twee stenen platen. Als het geschreven zou worden op papier kan het worden uitgewist, maar door iets in steen te kerven blijft het voor altijd bestaan. Maar het volk heeft geen geduld, ook daaraan is gebrek. Mozes is weg, veertig dagen en veertig nachten, zijn broer Aäron zal hem vervangen, maar helaas, dat doet hij niet zo goed. Het volk besluit zelf het heft in handen te nemen. Ze gaan zelf aan de slag en willen een beeld maken van God. Een beeld van het beste materiaal, van goud, alle sieraden moeten worden afgestaan, dan zie je maar hoe duur afgoderij is. Aäron grijpt niet in, hij toont geen leiderschap, feitelijk komt het er op neer dat hij een slappeling is. Hij durft niet tegen het volk in te gaan. Al het goud is afgenomen en omgesmolten, tot een soort kalf.

Gek genoeg gaan de Israëlieten dit beeld aanbidden, om te danken voor hun bevrijding uit Egypte. Maar dat kalf heeft daarvoor toch niet gezorgd?

Hoewel Mozes op de berg is, weet God wat er gebeurt daar in het dal in de woestijn, Hij is woedend! De Here God vertelt dit zelf aan Mozes, die eveneens kwaad wordt. Van woede gooit Mozes de twee stenen met de Tien Geboden kapot. Het kalf wordt eveneens door Mozes vernietigd, hij gooit het in het vuur, waardoor het kalf natuurlijk verbrandt. Er blijft alleen as over. Deze as strooit Mozes in het water, de mensen moeten dit opdrinken! Een stevige straf dus, die krijg je als je verkeerde dingen hebt gedaan. Doordat Mozes weer terug is, heeft hij de leiding weer in handen, gelukkig. Nu wordt het volk voor een stevige keuze gesteld: wie op God wil vertrouwen, die hen uit Egypte heeft geleid, die niet wil dat er andere goden worden gediend, kan bij Mozes komen. Zij moeten duidelijk uitkomen voor hun keuze.

Gelukkig nemen veel mensen het juiste besluit. Degenen die dit niet willen, moeten helaas worden gedood, zo'n drieduizend mensen. Zo duidelijk is het dus, zwart-wit, God dienen of andere goden, die keuze moet gemaakt worden. Deze keuze heeft ook gevolgen.

Dan doet Mozes nog iets heel bijzonders, iets wat eigenlijk vooruit wijst naar de toekomst. Hij gaat de berg weer op, om iets aan God te vragen, namelijk vergeving van zonden. Het hele volk heeft gezondigd, dat is duidelijk, daarom wil Mozes een beroep doen op de liefde, de trouw en de genade van God, die je niet kunt zien, maar die er absoluut wel is.

Mozes wijst al vooruit naar de komst van Jezus. Als iemand het goed wil maken tussen twee partijen, dan wordt diegene een 'bemiddelaar' genoemd. Dat is wat Mozes nu doet tussen God en het volk Israël, een werk dat later door Jezus voltooid wordt.

Zo leren we dat de Tien Geboden en een afgodsbeeld niet samen gaan. De God van Israël is een bevrijder, genadig en liefdevol. Om dat te zien hebben we geen beeld nodig. Zijn daden spreken voor Hem.

Auteur: EvD

God zien

Het zou soms heel fijn zijn als ik God wat meer kon zien. Ik weet met mijn hoofd wel dat Hij er is, maar het is niet tastbaar. Als ik in een tuincentrum een boeddha beeld zie, dan denk ik soms wel eens, boeddhisten kunnen hun god tenminste zien. Er zijn veel mooie voorbeelden, God is als de wind, je voelt hem, maar je ziet hem niet. Of als verliefdheid, je bent verliefd, maar verliefdheid is niet iets tastbaars...

Mozes is met Jozua de berg op gegaan. Ze zijn al veertig dagen en nachten weg. Dat is echt heel lang, langer dan een maand. Zouden ze terugkomen? Maken ze het goed? Niemand van het volk onderaan de berg weet het. Ze moeten wachten.

In Egypte hadden de Egyptenaren godenbeelden, die kon je zien, aanraken, het was duidelijk en concreet tot wie je moest bidden. Nu had het volk niets. Een leider, die weg was en verder niets.

Het volk wist niet wat er op de berg gebeurd was, het wist niet dat God zijn wil in de twee stenen tafelen gebeiteld had. Het wist alleen dat God een verbond wilde met zijn volk en de regels die daarbij horen. Mozes had ze voorgelezen. Daarna was hij vertrokken, de berg op.

Het volk eist van Aäron een beeld, iets duidelijk, iets concreets, iets dat ze kunnen vereren als god. Iedereen levert zijn/haar gouden sierraden in. Het goud wordt omgesmolten tot kalf. Een krachtig dier! Afgoderij is niet gratis, het volk moet er wel voor betalen.

Aäron doet wat het volk vraagt, hij laat het beeld maken en combineert het met een feest voor de HEER. Hij lijkt het wachten op Mozes ook opgegeven te hebben.

Bovenop de berg vertelt God aan Mozes wat er beneden gebeurd. Hij weet en ziet alles en is woedend. Mozes bemiddelt tussen God en het volk. Je ziet hier Mozes als voorbeeld van Jezus. Mozes doet zijn werk niet voor niets, God ziet er van af om het volk met onheil te treffen. Mozes komt naar beneden met de wet in zijn handen. Bijna beneden zien en horen Jozua en Mozes wat het volk aan het doen is. Mozes wordt zo woedend dat hij de twee platen kapot gooit. Daarna pakt hij het gouden kalf en gooit het in het vuur. De as wordt in het water gegooit, afgoden zijn nietig, niets waard.

Het volk moet gaan kiezen, voor of tegen God. De nakomelingen van Levi, kiezen voor God. Zij moeten op bevel van God het kamp doorlopen en iedereen die ze tegenkomen doden. 3000 Israëlieten komen om. God laat niet toe dat je afgoden dient. Zijn volk moet ook Hem alleen dienen.

De dag erna spreekt Mozes tot het volk: Jullie hebben zwaar gezondigd, maar ik zal opnieuw naar God gaan en voor jullie pleiten. Mozes gaat vergeving vragen voor de zonden van het volk. Mozes hoeft nog niet met zijn leven te betalen zoals Jezus dat later wel zou doen. Het volk gaat daarna verder op weg naar het beloofde land. Mozes moet twee nieuwe stenen platen uithakken, gelijk als de vorige. Daarna schreef God opnieuw zijn wet voor de mensen op.

Vragen:

- Heb jij wel eens het idee dat het fijn zou zijn als je een beeld van God zou hebben?
- Wat denk jij/voel jij als je beeldjes van andere goden ziet?
- Waarom zou een van de 10 geboden zijn: je mag geen beeld van God maken?
- De Israëlieten leverden hun sierraden in om het beeld van te maken. Ook in 2020 noemen we dingen wel eens afgoden, kosten de huidige afgoden ook iets?
- Ken je nog meer voorbeelden van mensen uit de Bijbel die door hun gedrag al lijken op Jezus?

Auteur: CdG